

יוצא לאור לפרשת ויקרא ה'תשפ"ו
(מספר 24)

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א

שניאורסאהן
מליובאוויטש

בעניני גאולה ומשיח

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקווי

שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושתיים לבריאה
ה' תהא שנת נפלאות בכל
שנת הצדי"ק לכ"ק אדמו"ר שליט"א

לזכות

החתן הת' הרב שלום הכהן והכלה מרת אסתר נעמה שיחיו ברקוביץ
לרגל נישואיהם בשעטומ"צ, ביום כ"ח אדר ה'תשפ"ו
"ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות"

*

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' יעקב אלי' הכהן וזוגתו מרת חנה שיחיו ברקוביץ
הרה"ת ר' שלום דובער וזוגתו מרת יהודית ליבא שיחיו בלאנער

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>

TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

מפתח ותוכן

פרשת ויקרא

א. הנחת רוח המיוחדת לפניו ית' מעבודת הקרבנות* 4
גדר "ריח ניחוח לה" - נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני" (רש"י א, ט) ע"פ פשוטו של מקרא, והטעם שמצינו דבר זה רק גבי קרבנות

הוספה / בשורת הגאולה

ב. משיחות ש"פ ויחי (ועשרה בטבת - יהפך לשמחה) ה'תנש"א 10
"כלו כל הקיצין" וכבר עשו תשובה; פס"ד שמש"ח צדקנו צריך לבוא תיכף ומיד, וכן יקום; בפרט לאחר הגזירות והשמדות; "הגיע זמן גאולתכם"

ג. משיחות ש"פ שמות, י"ט טבת ה'תנש"א 12
"כלו כל הקיצין" וכבר עשו תשובה; שומעים ממש רבינו שבדורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים", ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח; יש לעודד ולחזק רוחם של בני ע"י ההכרזה שהקב"ה אומר "פקד פקדתי אתכם", ומשיח צדקנו "עומד אחר כתלנו" ו"הנה זה בא", ויש להתכונן לקבל פניו ע"י ההוספה בקיום התומ"צ

ד. משיחות ליל ויום ג' פ' ויחי, עשרה בטבת,

וש"פ ויחי, י"ד טבת ה'תשנ"ב 14
כבר נשלמו כל מעשינו ועבודתינו; "כלו כל הקיצין" וכבר עשו תשובה, וכבר נסתיימו כל ההכנות ובאופן ד"הכנה רבתי", והכל מוכן לסעודה דלעתיד

* ע"פ דברי כ"ק אדמו"ר מה"מ ע"ד לימוד עניני הקרבנות בזמננו, ערב הגאולה. ראה סה"ש תש"נ ח"א ע' 319. וראה גם שם ח"ב ע' 456.

לעילוי נשמת

ר' נתנאל ב"ר אפרים ע"ה נסים
נפטר ביום ט"ז סיון ה'תשס"ה
ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת דבורה בת אסתר תחי' נסים
לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע"י ילדיהם

ר' עמוס וזוגתו מרת רישא שיחיו נסים
ר' אפרים וזוגתו מרת מריטה שיחיו נסים
ר' דוד וזוגתו מרת אורה שיחיו בורק

* * *

לעילוי נשמת

ר' שלמה ב"ר יוסף ע"ה קרמרמן
נפטר ביום ט' מ"ח ה'תשס"ח
וזוגתו מרת רבקה לאה ב"ר נחום ע"ה קרמרמן
נפטרה ביום י"א שבט ה'תש"פ

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י ילדיהם

ר' עמוס וזוגתו מרת רישא שיחיו נסים
ר' נחום יוסף שיחי' קרמרמן
ר' גרשון שמואל וזוגתו מרת רונית שיחיו קרמרמן
ר' מרדכי יצחק וזוגתו מרת גיטל שיחיו אפסל

Reprinted with permission of:
"Vaad L'Hafotzas Sichos"

by:

Moshiach Awareness Center,
a Project of:
Enlightenment For The Blind, Inc.
602 North Orange Drive.
Los Angeles, CA 90036

Tel.: (323) 934-7095

Fax: (323) 934-7092

<http://www.torah4blind.org>
e-mail: yys@torah4blind.org

Rabbi Yosef Y. Shagalov,
Executive Director

Printed in the U.S.A.

מפתח ותוכן

ה. משיחות ש"פ שמות, כ"א טבת ה'תשנ"ב 14

"כלו כל הקיצין" וכבר עשו תשובה וכבר סיימו הכל, גם "צחצוח הכפתורים", וצריכים רק שהקב"ה יפתח עיניהם של ישראל שיראו שכבר ישנה הגאולה, ויושבים אצל השולחן ערוך בסעודת לוויתן ושור הבר כו'; מ"ימי חייך" בזמן ומקום זה נכנסים תיכף להחיים דימות המשיח וחיים נצחיים בלי שום הפסק כלל ח"ו; להכין את עצמו ואחרים להמצב דימות המשיח; לימוד הל' מלך המשיח; יה"ד שלאחרי שישנו כבר ה"מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'" שהוא "בחזקת שהוא משיח", שיהי' מיד ה"משיח בודאי"

ו. מקונטרס בענין "מקדש מעט זה בית רבינו שבבבל",

יו"ל לכ"ף מ"ח ה'תשנ"ב 18

דיוק לשון הרמב"ם "ובנה מקדש במקומו"; ביאור דברי המדרש "בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש כו"; גודל העילוי ד"בית רבינו שבבבל"; גודל הזכות להשתתף בבניית "בית רבינו שבבבל" כהכנה לירידת והתגלות מקדש העתיד תיכף ומיד; "בית משיח" בגימטריא "פרצת" 770

צורך והכרח להגדיל ולהרחיב עוד יותר את "בית רבינו", ועד להגדלה והרחבה שהיא באופן דפריצת גדר, "פרצת" (בגימטריא 770), כמו בנין בית חזק³².

וע"פ האמור לעיל ע"ד גודל העילוי ד"בית רבינו שבבבל" – ש"נסע מקדש וישב שם", והוא מקום המקדש גופי' דלעתיד", ועד שבו יתגלה מקדש העתיד ומשם יחזור לירושלים – מובן גודל הזכות דכאו"א מישראל להשתתף בגופו ובממונו³³ (וכל המרבה הרי זה משובח) בבניית "בית רבינו שבבבל", כהכנה לירידת והתגלות מקדש העתיד תיכף ומיד ממש.

(קונטרס בענין מקדש מעט זה בית רבינו שבבבל - סה"ש תשנ"ב ע' 465)

32) ועד להנחת אבן פינה.

[בערב ח"י אלול שנת תשמ"ח נערכה הנחת אבן פינה ל(הגדלת והרחבת) בית הכנסת ובית המדרש דליובאוויטש שבליובאוויטש, במעמד כ"ק אדמו"ר שליט"א, שהניח האבן פינה בידי הק'. המו"ל].

33) ע"ד ובדוגמת בית המקדש – ש"הכל חייבין לבנות ולסעד בעצמן ובממונם כו" (רמב"ם הל' ביהב"ח פ"א הי"ב).

ויקרא

הנחת רוח המיוחדת לפניו ית' מעבודת הקרבנות

א. בכ"כ מהקרבנות שהלכותיהם נתפרשו בפרשתנו נאמר שהם "ריח ניחוח לה'", ובפעם הראשונה - בדין עולת בקר (הקרבן הראשון שבפרשתנו) - פרש"י "ניחוח, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני".² וכן לעיל בפ' תצוה בקרבנות שבעת ימי המילואים, שנאמר שם³ (בהקרבת האילים) "ריח ניחוח"⁴, פרש"י "ריח

ניחוח, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני".

וכתבו מפרשים⁵, שכוונת רש"י לשלול טעות, שהקב"ה "יקבל מנוחה מריח הקרבן", שזה לא יתכן כלפי שמיא⁶, ולכן פירש ש"ריח ניחוח" היינו "נחת רוח", הבאה מזה ש"אמרתי ונעשה רצוני".

אבל פירושם צ"ע, דא"ל שכוונת רש"י לשלול טעות זו (שהקב"ה "יקבל מנוחה מריח הקרבן") - הו"ל לפרש זאת ואת בפעם הראשונה שמצינו בקרא הלשון "ריח ניחוח" גבי קרבן, בקרבנות נח, כמסופר בקרא⁷ שאחרי המבול בנה נח מזבח והעלה עליו עולות, "וירח ה' את ריח הניחוח"⁸ - ושם לא פרש"י כלום⁹. ואדרבה: כיון ששם מפורש, "וירח ה' את ריח הניחוח", הרי הצורך לשלול טעות זו (שהקב"ה "יקבל מנוחה מריח הקרבן") הוא גדול יותר¹⁰.

(6) רא"ם כאן. וכן בפ' תצוה שם (יח). ועוד.
(7) דהא כתיב (תהלים נ, יב) "אם ארעב לא אומר לך" (רא"ם שם). וראה מנחות בסופה. ספרי פינחס שם.
(8) נח ה, כ.
(9) שם, כא.
(10) משא"כ הראב"ע שעמד ע"ז בפ' נח שם, ומפרש "הלילה וחלילה להיות השם מריח". רק הטעם שקבל העולה וישרה לפניו כאדם שמריח ריח טוב, וראה גם תרגומים שם. ועוד. - וראה תו"ש פרשתנו במילואים (ע' רעז ואילך).
(11) ובפרט שלעיל גבי הכל נאמר (בראשית ד, ד) "וישע ה' גו", וברש"י שם "ירדה אש ולחכה מנחתו".

משיחות ש"פ ויקרא וש"פ צו תשמ"ב; ש"פ שלח תשכ"ח. נדפס בלקו"ש ח"ב ע' 1 ואילך.

1 א, ט.
2 לשון זה מקורו בספרי שלח (טו, ז, שם, י), קרא (יח, יז), פינחס (כח, ח). - בתו"כ פרשתנו כאן (וכן לקמן א, יג. יז) הובא רק "ניחוח לשם נחת רוח", וכ"ה בזבחים (מו, ב), וברש"י שם ד"ה נחת רוח (הובא גם ברא"ם כאן) "נח"ר לפני הקב"ה שאמר ונעשה רצוני".
3 כט, יח. שם, כה ("לריח ניחוח"). ועד"ז בהעש"י - צו ח, כא. שם, כח.
4 משא"כ ב"פר" (תצוה שם, יג. צו שם, טז). וראה לקמן הערה 35.

5 שם, יח. ועד"ז שם, כה.
6 וצ"ע טעם ההכפלה בפירוש זה. ואינו דומה לכאור' לפרש"י פרשתנו שלא סמך על פ' תצוה, משום שבא בהפסק כמה פרשיות, וכן פרש"י שלח (טו, ג), ופרש"י פינחס (כח, ח).
7 וי"ל מפני שאיל הא' הי' עולה שכולה לגבוה (תצוה שם, יח), משא"כ איל הב' שהי' שלמים (רש"י שם, כב). ועד"ז יש לבאר טעם הכפלת הפירוש במקומות הנ"ל, שהוא מפני החידוש שבכ"א מהם, דבפ' תצוה מדובר בקרבנות המילואים, משא"כ הקרבנות דפ' ויקרא, ובפ' שלח החידוש שקאי על "לפלא נדר או בנדבה" (ראה לקמן הערה 27, ובפ' פינחס - בקרבנות ציבור. ואכ"מ).

פריץ", ודרשו חז"ל²³ "זה משיח, שנאמר²⁴ עלה הפורץ לפניהם"²⁵.

... בשלימות דמספר שבע (שבע מאות ושבעים) נרמזת גם שלימות עבודתו של רבינו במשך כל ימי חייו, שבע עשירות שנים, שבעים שנה (תר"ם - תש"י), ועד לגמר ושלימות עבודתו בעשור השביעי בחצי כדור התחתון (מהבית שמספרו שבע מאות ושבעים), כולל גם המשך העבודה בשנים שלאח"ז ע"י דור השביעי, "כל השביעיין חביבין"²⁶ - שעי"ז נעשית השלימות דמעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות בכל שבעת הארצות שבעולם, ותיכף ומיד "יוסיף אדני שנית ידו גו' ואסף נדחי ישראל גו'", עי"ז ש"פרצת (בגימטריא שבע מאות ושבעים) עליך פריץ", "עלה הפורץ לפניהם".

ובכל זה ניתוסף הדגשה יתירה בתקופה האחרונה:

העבודה דהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה מ"בית רבינו" (770) הולכת ונמשכת וביתר שאת וביתר עוז גם לאחרי (עשר שנים האחרונות ב) חיים חיותו בעלמא דין, יותר מארבעים שנה (תש"י - תש"נ), באופן ד"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"²⁷, ונמצא, ש"בית רבינו" (770) הוא בבחינת "תלפיות", "תל שכל פיות פונים בו"²⁸, יותר מיובל שנים (ת"ש - תש"נ), "עד עולם"²⁹.

וענין זה מודגש עוד יותר כשרואים במוחש שהולך וניתוסף ביתר שאת וביתר עוז במספר בני"י שבאים ל"בית רבינו", "ברוב עם הדרת מלך"³⁰ (כולל גם "מאן מלכי רבנן"³¹, ובפרט נשיא (מלך) הדור), ונעשה

23 אגדת בראשית ספס"ג. וראה ב"ר ספפ"ה ובפרש"י.

24 מיכה ב, יג.

25 ולהעיר, ש"בית משיח" בגימטריא "פרצת" (770). ודו"ק.

26 ויק"ר פכ"ט, יא. וראה ד"ה באתי לגני ה'ש"ית בתחלתו. ובארוכה - ד"ה זה תשי"א.

27 תבוא כט, ג.

28 ברכות ל, א.

29 שמואל"א א, כב ובפרש"י. ירושלמי ברכות פ"ד ה"א. וראה קידושין טו, א. מכילתא

ופרש"י משפטים כא, ו.

30 משלי יד, כח.

31 ראה גיטין סב, סע"א. זח"ג רנג, ב - ברע"מ.

לירושלים (כנ"ל).

ויש להוסיף, שענין זה מרומז גם בשמו¹⁴ של "בית רבינו" שבדורנו: "רבינו" – ב' שמותיו רומזים על הגאולה: שמו הראשון – יוסף – ע"ש "ביום ההוא יוסיף אדניי שנית ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים גו' ומאיי הים גו' ואסף נדחי ישראל ונפוצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ"¹⁵, ושמו השני – יצחק – ע"ש הצחוק והשמחה ששלימותה בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כמ"ש¹⁶ "אז ימלא שחוק פינו", "אז דייקא, לעתיד לבוא¹⁷, כשיאמרו ליצחק (דוקא) "כי אתה אבינו"¹⁸.

ו"בית (רבינו)" – מספרו שבע מאות ושבעים¹⁹, וע"ש מספר זה נקבע שמו אשר יקראו ל"בית רבינו" בפי כל ישראל, "770"²⁰, שמספר זה הוא הגימטריא ד"פרצת", ע"ש "פרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה"²¹, שרומז שמבית זה אורה יוצאה לכל ד' רוחות העולם, ובאופן של פריצת גדר, שכל ד' רוחות העולם מתעלים לדרגת ארץ ישראל ("עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות"), כולל ובמיוחד שכל בתי כנסיות ובתי מדרשות שבכל העולם נקבעים בארץ ישראל ומתחברים לבית המקדש, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, עליו נאמר²² "פרצת עליך

14) כידוע שהשם מורה על תוכנו ומהותו של הדבר הנקרא בשם זה (תניא שעהיה"א ספ"א. וראה בארוכה תשובות וביאורים (קה"ת תשל"ד) ס"א וש"נ).

15) ישע"י יא, יא-יב.

16) תהלים קכו, ב.

17) משא"כ בזמן הגלות, ש"אסור לאדם שימלא שחוק פיו בעוה"ז, שנאמר אז ימלא שחוק פינו" (ברכות לא, א).

18) ישע"י סג, טז. שבת פט, ב.

19) להעיר מהנהגת גדולי ישראל שלמדו רמזים והוראות בעבודת ה' גם מעניני חול כיו"ב (כמו מספר הקרון במרכבת המסע, שהו"ע עראי, ועאכו"כ בנוגע לבית קבוע), ובפרט בנדוד"ש שהמספר נעשה שמו של הבית, כבפנים.

20) הן בלשון הקודש – שבע מאות שבעים, הן באידיש – זיבן זיבעציק, והן בלשון המדינה (אנגלית) – "סעועון סעוענטי".

21) ויצא כה, יד.

22) וישב לה, כט.

לכאורה יש לחלק בין הלשון "ריח הניחות" בפ' נח ולשון זה שבפרשתנו (ופ' תצוה), כי מ"ש שם "ריח" (ריח הניחות) יש מקום לפרש דהיינו כלפי נח (שהרי לא נאמר שם "ריח ניחות לה"), והפירוש של "ריח (ניחות) הוא שאצל נח ה' ריח קרבנותיו"¹¹ "ריח ניחות"¹²; משא"כ בפ' תצוה ובפרשתנו שנאמר "ריח ניחות לה", הוצרך רש"י לפרש ש"ריח ניחות לה" היינו "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני".

אבל מובן שביאור זה אינו מספיק:

א) אם עיקר דיוקו של רש"י כאן הוא ממש"נ "ריח ניחות לה" (כי לא יתכן שהקב"ה "יקבל מנוחה מריח הקרבן"), הו"ל להעתיק תיבות אלו בהדר"ה, ואילו רש"י מעתיק רק תיבת "ניחות", ולא התיבות "ריח לה"¹³!

ב) אדרבה, שם מפורש (כנ"ל) "וירח ה' את ריח הניחות", שפשטות משמעות הלשון היא¹³, (שגם) כלפי שמיא ה' זה "ריח ניחות".

ג) בכלל קשה לפרש ש"ריח ניחות" קאי על הריח הגשמי של הקרבן, וכמו

ועפ"כ – למה לא פירש רש"י בפ' נח ש"ריח ניחות" היינו "נחת רוח".

ב. ולכן נראה לבאר כוונת רש"י, דוה מובן ש"ריח ניחות" לא קאי על ההנאה מהריח הגשמי של הקרבן, אלא הכוונה היא להנאה ("נחת") ותענוג הבאים על ידי הקרבת הקרבן, ולכן אין רש"י צריך לפרש בפ' נח מהי ה"נחת רוח" של קרבנות נח, כי מובן בפשטות, שכאשר יצא נח מן התיבה לאחר המבול (שאו שחת ה' כל בשר) ה' אצלו "נחת רוח", וזה ה' תוכן הקרבת קרבנותיו לאחר המבול, לבטא רגש תודה ו"נחת רוח" שלו, ו"כמים הפנים לפנים" הרי הבעת התודה והכרת הטוב דנה גרם כביכול "נחת רוח" למעלה, ש"וירח ה' את ריח הניחות", "ניחות" כלפי שמיא, שקרבנותיו של נח פעלו כביכול למעלה "נחת רוח" ("וירח ה' את ריח הניחות"), ועד שכמפורש בכתוב, ע"י ש"וירח ה' את ריח הניחות" אמר ה' "לא אוסיף לקלל עוד את האדמה גו'" (וכפל הדבר לשבועה, כפרש"י שם) – היפך חרון אף של מקום שהי' לפניו, בעת המבול.

14) באר מים חיים (לאחי המהר"ל) ודבק טוב (וכן בפ' תצוה שם). – וראה מו"נ ח"ג פמ"ה.

15) לשון הבאר מים חיים כאן, ע"פ רש"י פרשתנו א, יז ד"ה בכנפיו (מויק"ר עה"פ – פ"ג, ה).

11*) ומ"ש "וירח ה' את ריח הניחות", היינו שקרבנותיו של נח נתקבלו אצל הקב"ה.

12) ולהעיר מרלב"ג תצוה (כט, מא) "לריח ניחות אשה לה", אחשוב שהרצון בזה הריח החזק לעורר המקריב הקרבן להתבונן בענין הקרבנות כו".

13) ובפרט שהד"ה ברש"י תצוה שם הוא "ריח ניחות" ("לריח ניחות"), וכ"ה ברש"י שלח ופינחס שם – אף ש"נחת רוח" הוא הפירוש רק של תיבת "ניחות" (וראה תו"כ וגמ' שבהערה 2). ואכ"מ.

13*) דאם הכוונה רק שקרבנותיו נתקבלו כו', הו"ל "וישע ה'", כנ"ל הערה 11.

גאולתכם".

... יש לבאר כהנ"ל בנוגע ל"בית רבינו שבבבל" בדורנו זה – ביתו (בית הכנסת ובית המדרש) של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו:

... בדור זה, דור האחרון של הגלות ודור הראשון של הגאולה, מסיימים ומשלימים "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"⁸ לעשות מארץ העמים ארץ ישראל גם במקום היותר תחתון דארץ העמים, חצי כדור התחתון (שבו לא הי' מתן תורה⁹), אשר, ע"י העלאת המקום היותר תחתון מעלים גם את כל שאר המקומות דארץ העמים¹⁰, וענין זה נעשה ע"י "בית רבינו" שבחצי כדור התחתון, שממנו אורה יוצאה לכל העולם, לעשות מהעולם כולו (עד לפנה הכי נדחת בקצוי תבל) ארץ ישראל, שזהו"ע ד"עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות"¹¹, ו"עתידה ירושלים שתתפשט בכל ארץ ישראל"¹¹, שבה יוקבעו כל בתי כנסיות ובתי מדרשות שבכל העולם כולו מחובר לבית המקדש, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, נשיא הדור, שהוא המשיח (גואלן של ישראל) שבדור, ועוד וג"ו עיקר, שהוא הנשיא דתורת החסידות¹², אשר, ע"י הפצתה חוצה ("יפוצו מעינותיך חוצה", עד לחוצה שאין חוצה ממנו, בכל קצוי תבל) פועלים ביאת מלכא משיחא¹³.

ועפ"ז מובן גודל העילוי ד"בית רבינו" – "מקדש מעט" העיקרי בגלות האחרון, "שנסע מקדש וישב שם", ולכן "הרי הוא מקום המקדש גופי' דלעתיד", ולא עוד אלא שבו יתגלה מקדש העתיד, ומשם ישוב

אבל כאן ב' קרבנות, שבו נתפרשו מצוות של כמה קרבנות, והכתוב מדגיש שקרבנות אלה גורמים, נחת רוח" למעלה – אינו מובן; מה נשתנו קרבנות מכל מצוות התורה¹⁶, שרק אצלם מפורש שגורמים נחת רוח להקב"ה¹⁶? שהרי זה מובן שהנח"ר שבקרבנות אינה אלא מזה שבזה עובד האדם את בוראו¹⁷, והרי עבודת השי"ת היא ע"י כל המצוות כולן, ומדוע לא נתפרש בשאר מצוות שקיומן גורם "ריח" ניחוח לה" (או כיו"ב)? וקושי זה בא רש"י ליישב בפירושו על "ניחוח", "נחת רוח לפני שאמרת ונעשה רצוני" – שה"ניחוח" (נחת רוח לפני) המיוחד בקרבנות הוא בזה שיש כאן אופן מיוחד בקיום המצוות, שאמרת ונעשה רצוני" (שענין זה לא מצינו בשאר מצוות), כדלקמן.

ויש לומר שזוהי כוונת רש"י במה שכתב "נחת רוח לפני שאמרת ונעשה רצוני", שאכן זוהי כל הכוונה בענין הקרבנות (שלא נראה בזה שום תועלת), שהאדם יקריב את הקרבן אך ורק מפני שזהו רצונו ית', ותו לא. כלומר: אין הפירוש שיש בזה תועלת אלא שהאדם אינו יודע מהי, וכשמקריב קרבן מאמין שיש תועלת בזה, אלא שכל התועלת בהקרבת הקרבן הוא רק זה שעושה רצונו ית'.

וזהו גם הענין המיוחד שבקרבנות,

ג. ויובן זה בהקדם תמי' כללית בענין הקרבנות, שהרבה מפרשים (כולל פשטנים¹⁸) מבארים מהו הטעם והתועלת בענין הקרבנות, שהאדם מביא בהמה ומקריבה (חלקה או כולה) ע"ג המזבח, ואילו בפרש"י לא מצינו לכאורה ביאור במהות מצוה זו.

ואע"פ שרש"י בפירושו עה"ת אין דרכו (ע"ד הרגיל) לבאר טעמי המצוות

(19) ואע"פ שמצינו קרבנות גם לפני מ"ת (בקין והבל, נח, מנחת האבות וכו'), ונתקבלו אצל הקב"ה – י"ל, שכונת הקרבנות לפני מ"ת היא מצד האדם, שהי' בהם ביטוי למסירה ונתינה של (רכוש) האדם להקב"ה, ואות הכרה ותודה וכיו"ב; והשאלה שבפנים היא (א) מדוע ציווה ה' על קרבנות ע"י איבוד מומן דוקא (ולהעיר ממתנות כהונה ולוי); (ב) ועיקר – בתורה מודגש שקרבנות הן צורך גבוה (ראה לקמן סעיף ה).

(16) וי"ל שזהו הטעם שלא העתיק רש"י בהד"ה כאן תיבת "ריח" (ראה לעיל הערה 13), להדגיש, שעיקר השאלה כאן היא – מהי ה"נחת" המיוחדת בקרבנות. ועצ"ע.

(16*) ראה ע"ד החסידות – לקו"ת ר"פ פינחס. סידור עם דא"ח (לג, סע"ג). ועוד.

(17) ראה באר יצחק על פרש"י כאן.

(18) ראה ראב"ע ריש פרשתנו. רמב"ן פרשתנו א, ט. ועוד.

(8) תניא רפ"ז.

(9) ראה אגרות יקודש אדמו"ר מוהרי"צ ח"ב ע' תצב ואילך. וש"נ.

(10) "כמו בהגבהת כותלי בית שצריכים להתחיל להגבי' הקורה התחתון דוקא ואז ממילא יוגבהו העליונים הימנו, משא"כ אם הי' מתחיל מאמצע הכותל לא הי' מגבי' התחתונים" (תו"א בראשית ד, רע"א).

(11) ראה ספרי דברים בתחלתו. פס"ר פ' שבת ור"ח. יל"ש ישעי' רמז תקג.

(12) להעיר, שתורת החסידות היא בחי' היחידה שבתורה (ראה קונטרס ענינה של תורת החסידות), הקשורה עם בחי' היחידה שבישראל, נשמתו של משיח צדקנו (רמ"ז לזח"ב מ, ב. ועוד).

(13) אגה"ק דהבעש"ט – כש"ט בתחלתו.

ע.

יש לומר – שהמקדש דלעתיד (ש"בנוי ומשוכלל יגלה ויבוא מן השמים¹) יתגלה תחילה בהמקום "שנסע מקדש וישב שם"² בזמן הגלות ("בית רבינו שבבבל"³), ומשם יועתק למקומו בירושלים.

. . . ואולי יש לומר, שמרומז בלשון הרמב"ם (בהלכות מלך המשיח⁴) "ובנה מקדש במקומו" – דלכאורה: מהו הצורך להשמיענו כאן שבנין המקדש הוא במקומו? ולאידך, למה אינו מפרש המקום, "ובנה מקדש בירושלים"? – ש"במקומו" רומז גם על מקומו של מלך המשיח בזמן הגלות (לפני ש"הרי זה משיח בודאי"), היינו, שבהיותו בגלות (ששם יושב⁵ וממתין ומצפה לגאול את בני ושכינה עמהן מהגלות) בונה מלך המשיח מקדש (מעט) שהוא מעין ודוגמת המקדש שבירושלים (כמו "בי כנישתא דשף ויתבי"³, "שנסע מקדש וישב שם"), בתור הכנה למקדש העתיד, שיתגלה תחילה שם, ומשם ישוב (עם הקב"ה ובנ"י) לירושלים.

. . . ואולי יש לומר, שמ"ש במדרש⁶ ש"בשעה שמלך המשיח בא עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם", קאי על גג בית המקדש דמקדש מעט שבחוץ לארץ⁷ שהוא במקום המקדש בירושלים ("שנסע מקדש וישב שם"), כי, לאחרי שמקדש העתיד יתגלה וירד למטה לא יהי צורך להשמיע לישראל "הגיע זמן

שרק בהם נאמר "ריח ניחוח לה", ולא בשאר המצוות, כי רק בקרבנות יש "נחת רוח" ו"הנאה" מיוחדת למעלה מזה שקיום המצוות הוא אך ורק מפני זה ש"אמרתי".

ד. אלא שעדיין אין זה ביאור מספיק, כי לכאורה מעלה זו, עשיית מצוה רק כדי לקיים רצונו ית', ישנה גם בשאר מצוות הנקראות "חוקים", כפרש"ט²⁰ שחוקים הם "דברים שאינן אלא גזרת מלך בלא שום טעם"²¹.

לכאורה אפשר לומר, ע"פ מ"ש הרמב"ן²² בנוגע לחוקים, ש"אין הכוונה בהם שתהי' גזירת מלך מלכי המלכים בשום מקום בלא טעם. . . רק החוקים הם גזירות המלך אשר יחוק במלכותו בלי שיגלה תועלתם. . . ומקבלים אותם ליראת המלכות. . . אבל כולם בטעם נכון ותועלת שלימה", ועפ"ז י"ל שזהו החילוק בין חוקים לקרבנות, שבחוקים, אף שקיומם ע"י בני ישראל הוא רק "ליראת המלכות", שמקיימים גזרתו של הקב"ה מבלי לידע הטעם והתועלת שבזה, מ"מ מצד הקב"ה יש תועלת בכל חוק, משא"כ בקרבנות שכל ענינם הוא

ה. ויש לומר בזה, ע"פ דיוק לשון רש"י ("נחת רוח לפני) שאמרתי ונעשה רצוני", שלכאורה:

(א) נחת רוחו של הקב"ה היא לכאורה מזה שהאדם קיים ועשה רצונו ית', והול"ל "שאמרתי ועשיתם רצוני" (וכיו"ב) – ולא "ונעשה", שהוא לשון המורה על ה"נפעל" ולא על ה"פועל"? (ב) כיון שעיקר ההדגשה היא "ונעשה רצוני", למה נקט רש"י בתחילת לשונו "שאמרתי", ולא לשון של ציווי או גזירה – "שצויתני", "שגזרתני", וכיו"ב?

[ואין לתרץ שזהו מפני שהמדובר כאן (בפרשתנו) בקרבנות נדבה²⁴ (כפרש"י עה"פ²⁵ "כי יקריב" – "בקרבנות נדבה דבר הענין"), שהרי

(20) בשלה טו, כו. וראה גם רש"י תולדות כו, ה. אחרי יח, ד. קדושים יט, יט. ר"פ חוקת. ועוד.
(21) אבל אין להקשות למה לא מנה רש"י (ראה במקומות שבהערה הקודמת) קרבנות בין הדוגמאות על "חוקים" (וראה רמב"ם סוף ה' מעילה, וכל הקרבנות כולן מכלל החוקים הן) – כי גם ב"ג (ועוד לפני מ"ת) הקריבו קרבנות, ואין יכולים למנות בזה את ישראל כו'.
(22) קדושים שם. וראה גם רמב"ן אחרי יח, ו (בסופו). תצא כב, ו. ראב"ע יתרו כ, א (בסוף הקדמתו לעשה"ד). – וראה רמב"ם סוף ה' מעילה וסוף ה' תמורה. ובארוכה מו"ג ח"ג פכ"ו. וראה לקמן ע' 174.

(23) תולדות וקדושים שם.
(23*) כל' הרמב"ם סוף ה' מעילה.
(24) ומ"מ שייך ע"ז לשון "ונעשה רצוני", כיון שרצונו ית' שיביאו קרבנות נדבה (ו"אמרתי" היינו תורת קרבנות נדבה).
(25) פרשתנו א, ב.

(1) פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. ועוד.
(2) ערוך ערך שף (הובא בחדא"ג מהרש"א מגילה כט, א).
(3) מגילה כט, א.
(4) ספ"א.
(5) ראה סנהדרין צח, א: "יתבי אפיתחא דרומי".
(6) יל"ש ישעי' רמו תצט.
(7) ועפ"ז יומתק הדיוק "עומד על גג בית המקדש" – ש"גגות. . . לא נתקדשו" (רמב"ם ה' ביהב"ח פ"ו ה"ז), שרומז על חו"ל בערך לקדושת א"י.

ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אם זה מצב דלילה, "הבאים מצרימה"), כך שהרגע האחרון דהגלות והנקודה האחרונה דהגלות נעשים רגע ראשון ונקודה ראשונה דגאולה,

ומימי חייך" בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אם הוא כבר למעלה משבעים שנה וכיו"ב), עובר כאו"א מישראל מיד – בתכלית השלימות, "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין"⁴, בהמשך ד"כל ימי חייך" בימות המשיח, וחיים נצחיים שיהיו אז.

ובנוגע לפועל הכוונה היא, שהעבודה דבנ"י עתה צריכה להיות "להביא לימות המשיח", לגלות כבר תיכף בפועל איך שהמצב ד"הבאים מצרימה" בגלות הוא באמת מצב ד"גאולת ישראל", עי"ז שמתכוננים בעצמם ומכינים אחרים למצב ד"ימות המשיח".

כולל ובמיוחד – בקשר עם יום ההילולא דהרמב"ם – ע"י שמתחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם . . ובפרט – בספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, בשני הפרקים האחרונים דהלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

ונוסף ללימודו בזה, להשפיע גם על עוד בנ"י מסביבתו, אנשים נשים וטף, באופן ד"והעמידו תלמידים הרבה"⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, שע"י עצם ההחלטה בדבר יקבלו תיכף ומיד את השכר, הקיום בפועל של דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, שלאחר שישנו כבר "המלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'" – שאז "בחזקת שהוא משיח" – שכבר יהי' מיד "משיח בודאי", עי"ז ש"עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו".

לעיל כפ' תצוה שם מדובר בקרבנות חובה (שנצטווה משה להקריב בשבעת ימי המילואים) ומ"מ כ' רש"י שם "שאמרתי". וכן לקמן כפ' פינחס²⁶, ב"ריח ניחוח" שנאמר גבי קרבן תמיד, כותב רש"י "שאמרתי ונעשה רצוני"²⁷. ונ"ל, שבדיוק לשון זה כוונת רש"י לבאר החידוש שבקרבנות לגבי כל המצוות, אפילו החוקים:

ומטעם זה גופא אומר רש"י "שאמרתי", ולא "שגזרתי" וכיו"ב, כי לשון "שגזרתי" מורה על ציווי אל האדם, ומדגיש שיש כאן מעלה בזה שהאדם מקיים גזירה שלמעלה אף שאינו יודע טעמה; אבל כאן הדיוק הוא שהאדם עושה הדבר (לא מפני שהוא צריך לקיים רצונו ית', אלא) כדי שרצונו ית' יתקיים, ואין נפק"מ לו אם זהו בגדר "גזירה" או "אמירה" וכו', והתוכן הוא רק שכיון שזהו רצונו, לכן רוצה האדם שרצונו ייעשה.

ו. עפ"ז יש להוסיף ביאור בזה שלא נאמר בפרשתנו הלשון "ריח ניחוח" אלא בקרבנות עולה³⁰ מנחה³¹ ושלמים³², אבל לא אצל חטאות (מלבד חטאת היחיד³³) ואשמות.

בפשטות י"ל הטעם, דכיון

(29) כלומר: זה גופא שהאדם מבטל רצונו מפני רצון הקב"ה יכול להיות באופן של "חשבון", ע"ד קיום המצות "כדי שאוכה לחיי עוה"ב" שענינו הנאה מזיו השכינה, אבל תכלית הביטול – והחידוש שבקרבנות הוא, שביטול זה הוא למעלה מכל ציור ו"חשבון" נראה בארוכה ס' השיחות תשמ"ט ח"א ע' 285-6.

(30) א – ט; יג; יז.

(31) ב, ב. שם, ט.

(32) ג, ה. שם, טז.

(33) ד, לא.

הכוונה בחוקים שאין להם טעם היא, כדי להשריש בבני ישראל "יראת המלכות", שמקיימים מצוות אלו רק להיותן גזירת המלך. וא"כ יש בזה "תועלת" לאדם, שתהי' בו קבלת עול מלכותו. משא"כ בקרבנות מודגש שהם כביכול צורך גבוה, "אשה ריח ניחוח לה" (ועד שנקראים בכתוב²⁸ "לחמו" של הקב"ה), ולכן פרש"י שהכוונה בקרבנות צ"ל רק "שאמרתי ונעשה רצוני", היינו לא זה שהאדם מקבל עליו עול מלכותו ומצוותיו ומקיים גזירתו של מלך, אלא רק שרצונו של

(26) כח, ת.

(27) ולאידך – כפ' שלח, שעיקר חידושו של רש"י שגם ב"לפלא נדר או בנדבה" יש "נחת רוח לפני" (כמשנ"ת בארוכה בשיחת ש"פ שלח תשכ"ח), מדייק רש"י "שיהא נחת רוח לפני", ומשמית "שאמרתי ונעשה רצוני", כיון שאין המדובר בקיום ציווי השם (כמשנ"ת שם).

(28) אמור כא – ו; ח; יז (וברש"י שם); כא. פינחס כח, ב. אלא שזהו לאחרי פרשתנו. – ובפרשתנו (ג, יא) "לחם אשה לה", וברש"י שם "לחמו של אש לשם גבוה".

(* משא"כ בפרשתנו שלא נאמר בפירוש בקרא שקאי בקרבנות נדבה (ככפ' שלח שם), כ"א רק בפרש"י. ואכ"מ.

און נוסף צו דעם אייגענעם לימוד בזה, זאָל מען זען אויך משפיע זיין אויף אַנדערע אידן אַרום זיך, אנשים נשים וטף, באופן פון „והעמידו תלמידים הרבה“⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, אַז דורך דער עצם החלטה בדבר זאָל מען תיכף ומיד באַקומען דעם שכר, דער קיום בפועל פון דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, אַז לאחרי וואָס מ'האָט שוין דעם „מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'" – וואָס ער איז „בחזקת שהוא משיח" – זאָל ער שוין גלייך ווערן „משיח בודאי", דורך דעם וואָס „עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו".

(משיחות ש"פ שמות, כ"א טבת תשנ"ב)

כמדובר ריבוי פעמים דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שנוסף ע"ז שכבר „כלו כל הקיצין"¹, כבר עשו בני" תשובה, וסיימו הכל, כולל גם – „לצחצח הכפתורים", וצריך רק שהקב"ה יפתח את עיניהם של בני" שיראו שהגאולה האמיתית והשלימה כבר ישנה, ויושבים כבר לפני שולחן ערוך, בסעודת לויטן ושור הבר² וכו' וכו'.

מזה מובן . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחרי שכבר סיימו הכל (כנ"ל), ישנה הבטחה גמורה בתורה, שבטח יהי' „(תזכור יום צאתך ממצרים) כל ימי חיך . . להביא לימות המשיח"³,

ובפשטות – שלא זקוקים להפסק ח"ו בין „כל ימי חיך" ו„ימות המשיח" (כמו שהי' אצל בני" בכל הדורות שלפני דורנו זה), אלא „כל ימי חיך" דכאו"א מישראל, חיו הגשמיים כנשמה בגוף, כוללים בפשטות (גם) „ימות המשיח" בלי הפסק, מכיון שהגאולה באה תיכף

(6) אבות פ"א מ"א.
(7) הלי' מלכים ספי"א.

שהחטאות ואשמות באים לכפר על חטא, אין לומר שזהו קשור עם „נחת רוח לפני". ואע"פ שגם עולה מכפרת על עשה ולא הנייתק לעשה³⁴, ועוד זאת, שנאמר „ריח ניחוח" גם בחטאת היחיד³⁵ – הרי מובן בפשטות, שיש לחלק בין הקרבנות הבאים לכפר על דברים קלים, שבהם אפשר לומר דזה שהאדם רוצה להביא קרבן לה' להתכפר ה"ז גורם „נחת רוח לפני", משא"כ בעונות חמורים יותר³⁶, שאז גם כאשר נעשית כפרה ע"י קרבן, אין לומר שזהו ענין הגורם „ריח ניחוח לה'" („נחת רוח לפני" מפני חומר הענין שעליו מכפר העון).

אלא שעדיין צריך ביאור (קצת), שהרי לקמן בפ' צו שוב מצינו חילוק כזה. שרק בקרבן מנחה³⁶ נאמר „ריח ניחוח", משא"כ בחטאת ואשם – אבל שם גם בקרבן תודה³⁷, שלא בא על חטא אלא להודות על נס שנעשה לו³⁸, לא נאמר „ריח ניחוח". וטעמא בעי³⁹.

וע"פ הנ"ל יש לומר טעם נוסף לכך שלא נאמר „ריח ניחוח" בחטאות ואשמות, כי בקרבנות אלו שבאים

(34) רש"י פרשתנו א, ד.

(35) אם מצד הגברא (פר כהן המשיח, חטאת הנשיא או חטאת הקהל), או מצד חומר החטא שמביאים עליו אשם. ולהעיר שבפ' תצוה לא נאמר „ריח ניחוח" גבי הפר (ראה לעיל הערה 4) שבה לכפר על מעשה העגל (רש"י שם כט, א).

(36) ו, ח. שם, יד.

(37) ז, יב ואילך.

(38) רש"י שם.

(39) אלא שלכאורה י"ל, שזהו לפי שלא נזכר בקרא שם בפירוש ע"ד ההקדמה ע"ג המזבת, כ"א רק ע"ד הבאת החלות.

לכפר על האדם הרי עיקר הכאתם אינו צורך גבוה, „שאמרתי ונעשה רצוני", אלא בשביל האדם עצמו⁴⁰, שיתכפר לו עונו⁴¹.

ולכן לא נאמר „ריח ניחוח" בקרבן תודה, כיון שהוא הודאה על נס שהוצרך לנס ונעשה לו, א"כ הקרבה זו שייכת לתועלת שלו, דמאתר שהקב"ה עשה לו נס, הרי מובן, שהאדם צריך להודות על זה, וא"כ אין מודגש בקרבן זה שהוא בא לפעול „ריח ניחוח לה'", „נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני".

ועיקר הדגשת הענין ד„ריח ניחוח", „נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני" הוא⁴⁰ בקרבנות נדבה⁴², שבוה מדובר בריש פרשתנו⁴³, שעל ידם מראה האדם שרוצה לנדב משלו להקב"ה, והיינו שאינו חושב אודות תועלת שלו, אלא רק ע"ד הקב"ה. ולכן קרבנות אלו גורמים „נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני".

(40) ראה גם עין הדעת טוב (להרח"ו) פרשתנו (קכג, ב). מאמרי אדמו"ר האמצעי – דרושי חתונה ח"א (קה"ת, תשמ"ט) ע' מז. וראה ח"ג רמ, א. – ולהעיר ממנחות בסופה ובפרש"י שם.

(41) אלא שלפ"ז גם בחטאת יחיד לא הול"ל „ריח ניחוח". ואכ"מ.

(42) אף שישנו גם בקרבנות חובה (ככפ' תצוה ופ' פינחס שם). ולהעיר שבמנחת בכורים (פרשתנו ב, יד) שהיא חובה (רש"י שם), לא נאמר „ריח ניחוח" אלא רק „אשה לה'" (שם, טז).

(43) כי אף שעולה מכפרת על עשה וכו' (כנ"ל) – הרי עיקר כוונת הכתוב היא לעולת נדבה, כמפורש ברש"י (כנ"ל), בקרבנות נדבה דיבר הענין. ולהעיר דכל „עולה דרוון היא" (ובחים ז, ב), „להיות נחת רוח לקונו" (אגה"ת פ"ב).

מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט (כנ"ל), האָט מען די הבטחה גמורה אין תורה, אַז עס וועט זיכער זיין „(תזכור את יום צאתך מארץ מצרים) כל ימי חיך . . להביא לימות המשיח“³,

ובפשטות – אַז מ'דאַרף ניט אַנקומען צו אַ הפסק ח"ו צווישן „כל ימי חיך“ און „ימות המשיח“ (ווי דאָס איז געווען באַ אידן בכל הדורות שלפני דורנו זה), נאָר „כל ימי חיך“ פון יעדער איד, זיינע חיים גשמיים אַלס נשמה בגוף, זיינען כולל בפשטות (אויך) „ימות המשיח“ בלי הפסק, וואָרום די גאולה קומט תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אויב דאָס איז אַ מצב פון לילה, „הבאים מצרימה“), אַזוי אַז דער רגע האחרון פון גלות און די נקודה אחרונה פון גלות ווערט דער רגע ראשון און נקודה ראשונה פון גאולה,

און פון „ימי חיך“ בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אויב ער איז שוין עלטער פון שבעים שנה וכיו"ב), גייט יעדער איד גלייך איבער – בתכלית השלימות, „ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין“⁴, אין דעם המשך פון „כל ימי חיך“ בימות המשיח, און חיים נצחיים וואָס וועט דעמולט זיין.

ובנוגע לפועל מיינט עס, אַז די עבודה פון אידן איצטער דאַרף זיין „להביא לימות המשיח“, צו שוין גלייך מגלה זיין בפועל ווי דער מצב פון „הבאים מצרימה“ אין גלות איז באמת אַ מצב פון „גאולת ישראל“, דורך דעם וואָס מ'גרייט זיך אַליין און מ'גרייט צו אַנדערע צו דעם מצב פון „ימות המשיח“.

כולל ובמיוחד – בקשר מיט דעם יום ההילולא פון דעם רמב"ם – דורך מחזק זיין און מוסיף זיין אין לימוד ספר משנה תורה להרמב"ם . . ובפרט – אין ספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, אין די לעצטע צוויי פרקים פון הלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

(3) ברכות יב, ב.

(4) ויק"ר פל"ב, ה. וש"נ.

(5) כ"ה הכותרת בדפוס ויניצאה רפד. שי.

הוספה

בשורת הגאולה

יא.

מצינו בגדעון ש"בימיו¹ היו ישראל בצרה והי' הקב"ה מבקש אדם שילמד עליהם זכות . . כיון שנמצא זכות בגדעון שלמד עליהם זכות, מיד נגלה אליו המלאך, שנאמר וירא אליו מלאך ה' ויאמר לו לך בכחך זה, בכח זכות שלמדת על בני, „אמר הקב"ה, יש בך כח ללמד סניגוריא על ישראל, בזכותך הם נגאלים“².

. . . הלימוד זכות בנוגע לקירוב וזירוז הגאולה – שכיון שכבר „כלו כל הקיצין“³, עוד בזמן הגמרא, ועאכו"כ לאחרי אריכות וקושי הגלות במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה ועדיין לא בא . . . ובנוגע לתשובה („אין הדבר תלוי אלא בתשובה“³) – כבר עשו תשובה, שהרי אין לך אדם מישראל שלא הרהר תשובה (לא רק פעם אחת, אלא) כמה פעמים במשך ימי חייו, שעי"ז נעשה „בשעתא חדא וברגעא חדא“⁴ מרשע גמור צדיק גמור, כפס"ד הגמרא⁵ שהמקדש את האשה „על מנת שאני צדיק (גמור)⁶ אפילו רשע גמור מקודשת שמא הרהר תשובה“ – הרי בודאי ובודאי שמשיח צדקנו צריך לבוא תיכף ומיד ממש, אשר, כדאי הוא לימוד זכות זה לגאול את ישראל, ובפרט שנוסף על הלימוד זכות, ה"ז גם פס"ד של כו"כ רבנים ומורייהוראה בישראל, וכיון שהתורה „לא בשמים היא“⁷, הרי, פס"ד זה בב"ד של מטה מחייב כביכול ומזכה גם את ב"ד של מעלה, וכן יקום!

(1) תנחומא שופטים ד.

(2) יל"ש שופטים רמז סב.

(3) סנהדרין צז, ב.

(4) זח"א קכט, סע"א.

(5) קידושין מט, ב. רמב"ם הל' אישות פ"ח ה"ה. טושו"ע אה"ע סל"ח סל"א.

(6) ע"פ גירסת האור זרוע סקי"ב.

(7) נצבים ל, יב. וראה ב"מ נט, ב.

נז.

דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות והוא הוא דור הראשון של הגאולה – כהודעת והכרות כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יוסף שבדורנו (ע"ש יוסף הראשון שהודיע והכריז ש"אלקים פקד יפקוד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב¹), שכבר נשלמו כל מעשינו ועבודתינו, וכבר כלו כל הקיצין וכבר עשו תשובה, וכבר נסתיימו כל ההכנות ובאופן ד"הכנה רבתי", והכל מוכן לסעודה² דלעתיד לבוא, לויתן ושור הבר³ ויין המשומר⁴.

(משיחות עשרה בטבת (יהפך לשמחה), וש"פ ויחי, י"ד טבת תשנ"ב)

- (1) פרשתנו נ, כד.
- (2) ע"פ ל' חז"ל – אבות פ"ג מט"ז. סנהדרין לה, א ובפרש"י.
- (3) ראה ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג.
- (4) ברכות לד, ב. וש"נ.

נח.

מ'האט שוין גערעדט מערערע מאָל דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אַז נוסף אויף דעם וואָס ס'איז שוין „כלו כל הקיצין“¹, האָבן אידן שוין תשובה געטאָן, און מ'האָט שוין אַלץ פאַרענדיקט, כולל אויך – „צופוצן די קנעפלעך“, און מ'דאַרף נאָר האָבן אַז דער אויבערשטער זאָל אויפגעפּענען די אויגן פון אידן זיי זאָלן זען ווי ס'איז שוין דאָ די גאולה האמיתית והשלימה, און מ'זיצט שוין באַ דעם שולחן ערוך, בסעודת לויתן ושור הבר² וכו' וכו'.

דערפון איז פאַרשטאַנדיק . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחרי וואָס

- (1) סנהדרין צז, ב.
- (2) ראה ב"ב עד, ב ואילך. פסחים קיט, ב. ועוד.

* * *

בימינו אלה, שמאז כלה חמתו בביהמ"ק, ולאחרי „מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות“⁸, ולאחרי כל הגזירות והשמדות ר"ל ור"ל שסבלו בני באריכות וקושי הגלות האחרון, ובפרט גזירת השואה בדור האחרון, בודאי נעשה הצירוף והזיכוך בשלימות, „די והותר“ – נעשה הענין ד„סמך מלך בבל“⁹ אך ורק באופן של טוב הנראה והנגלה לעיני בשר, ובלשון חז"ל¹⁰ שהקב"ה אומר לישראל „בני אל תתייראו, כל מה שעשית¹¹ לא עשיתי אלא בשבילכם . . הגיע זמן גאולתכם!“

ובדורנו זה (ובפרט בשנה זו, „הי' תהא שנת נפלאות אראנו“) צריכה להיות עיקר ההדגשה . . בהענין ד„סומך נופלים“, לחזק ולעודד את רוחם של בני . . כולל ובמיוחד – החיזוק והעידוד ע"י האמונה בביאת המשיח ובטחון גמור ש"הנה זה (משיח צדקנו) בא“¹², וההוספה בהכנה לביאתו ע"י התשובה וקיום התומ"צ, ובלשון ההכרזה דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו: „לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה“¹³, „שובה ישראל עד ה' אלקיך, והכן עצמך ובני ביתך לקבל פני משיח צדקנו הבא בקרוב ממש“¹⁴.

(משיחות ש"פ ויחי (ועשרה בטבת יהפך לשמחה) תנש"א)

- (8) תניא רפ"ז.
- (9) יחזקאל כד, ב.
- (10) יל"ש ישעי' רמז תצט.
- (11) כולל גם הפעולה דמלך בבל שאינו אלא כגרון ביד החוצב בו.
- (12) שה"ש ב, ח. וראה שהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)).
- (13) אג"ק שלו ח"ה ס"ע שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ועוד.
- (14) „היום יום“ – ט"ו טבת.

י.ב.

לפי כל הסימנים שבדברי חז"ל עומדים אנו בסוף זמן הגלות, לאחרי שכבר "כלו כל הקיצין"¹, וכבר עשו תשובה, ובלשונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (לפני עשרות שנים) שכבר סיימו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים"², ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו³.

* * *

גם לאחרי קושי ואריכות הגלות האחרון במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה (שלא בערך לגלות מצרים במשך מאתיים ועשר שנה) – מציאותם של "בני ישראל" היא בעצם למעלה מגלות, וכל רגע נוסף שנמצאים בגלות ה"ז באופן ד"הבאים מצרימה"⁴, "כאילו אותו יום נכנסו למצרים"⁵, ועומדים הם בתוקף האמונה והבטחון שתיכף ומיד יקיים הקב"ה הבטחתו "פקד פקדתי אתכם"⁶ בגאולה האמיתית והשלימה, ובפרט כששומעים ממשה רבינו שבדורנו⁷, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, ועאכ"כ לאחרי שישנה גם השלימות דארבעים שנה, "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁸, ועומדים בשנת הנ"א (ה'תשנ"א), ר"ת (ה' תהא שנת) נפלאות אראנו.

ולכן, יש לעודד ולחזק את רוחם של בני ע"י ההכרזה שהקב"ה

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) שיחת שמחת תרפ"ט.

(3) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.

(4) שמות א, א.

(5) שמו"ר ריש פרשתנו (פ"א, ד). תנחומא שם ג.

(6) שמות ג, טז.

(7) ראה ב"ר פנ"ו, ז: "אין דור שאין בו כמשה". וראה זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט (קיב,

רע"א. קיד, רע"א). תניא פמ"ד. שם אגה"ק ביאור לסי' ז"ך בסופו.

(8) תבוא כט, ג.

אומר בכל יום באופן דחדש ממש "פקד פקדתי אתכם", ומשיח צדקנו "עומד אחר כתלנו"⁹, ו"הנה זה בא"¹⁰, ויש להתכונן לקבל את פניו ע"י ההוספה בקיום התומ"צ, כפס"ד הרמב"ם¹¹ (בעל יום ההילולא דכ"ף טבת, מוצש"ק זה) שע"י "מצוה אחת, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

(משיחות ש"פ שמות, י"ט טבת תנש"א)

(9) שה"ש ב, ט.

(10) שם ח. וראה שהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)).

(11) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

